

	СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОПП «Менеджмент» ЦІНОУТВОРЕННЯ Спеціальність: 073 «Менеджмент» Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»		
Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Вибіркова освітня компонента освітньо-професійної програми «Менеджмент»		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр	четвертий курс 7 семестр		
Семестровий контроль	залік		
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	Обсяг дисципліни 3 кредитів/90 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	30	20	10
заочна форма:	-	-	-
Самостійна робота, годин:	Денна форма – 60	Заочна форма –	
Мета курсу	Формування у здобувачів фахової передвищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо закономірностей формування цін, розроблення цінової політики та стратегії підприємства, застосування методів ціноутворення і прийняття обґрунтованих цінових рішень у різних сферах господарської діяльності.		
Завдання курсу	- засвоєння економічної сутності ціни, її функцій, видів та структури; - розуміння закономірностей функціонування системи цін у ринковій економіці; - вивчення чинників формування цін; опанування витратних, ринкових, параметричних та інших методів ціноутворення; - формування навичок розроблення цінової політики та стратегії; - ознайомлення з державним регулюванням цін; - дослідження галузевих особливостей ціноутворення, світового ринку, електронної комерції та цифрової економіки		
має знати	Сутність, функції, види та структуру цін; теоретичні засади ціноутворення; чинники формування ціни; цінову політику та стратегії підприємства; витратні, ринкові й параметричні методи; форми державного регулювання цін; галузеві особливості ціноутворення; принципи формування світових цін; специфіку ціноутворення в електронній комерції та цифровій економіці		
має вміти	Аналізувати структуру та динаміку цін; визначати вплив внутрішніх і зовнішніх чинників; розраховувати ціни різними методами; обирати метод ціноутворення; формувати цінову політику; обґрунтовувати цінову стратегію; оцінювати вплив державного регулювання; враховувати галузеву специфіку; визначати особливості зовнішньоторговельних цін; приймати цінові рішення у цифровому середовищі		
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Практичні заняття — 24 бали: 4 роботи по 6 балів. 6 балів — повне розуміння матеріалу, правильні розрахунки та аргументоване цінове рішення; 4–5 — правильне виконання з окремими неточностями; 2–3 — часткове виконання із суттєвими помилками; 1 — виконано окремі елементи; 0 — завдання не виконано. Самостійна робота — 16 балів: 4 роботи по 4 бали. 4 — повне самостійне й обґрунтоване виконання; 3 — виконано повністю з незначними неточностями;		

	2 — частково; 1 — окремі елементи; 0 — не виконано. ІНДЗ — 20 балів: до 5 балів за аналіз товару, ринку та чинників ціноутворення; до 5 — за правильність розрахунків; до 5 — за цінову політику, стратегію та рекомендації; до 5 — за оформлення, презентацію та захист. МКР — 20 балів: 18–20 — понад 90 % правильних завдань; 14–17 — 75–89 %; 10–13 — 50–74 %; менше 10 — менше 50 %. Залік — 20 балів: 17–20 — системні знання та безпомилкове практичне застосування; 12–16 — правильні, але неповні відповіді; 6–11 — фрагментарні знання; 0–5 — недостатній рівень. Передбачено додаткові та заохочувальні бали за наукову, творчу та систематичну якісну навчальну роботу.
Зміст навчальної дисципліни:	Тема 1. Види та характеристика суб'єктів господарювання в Україні Поняття та ознаки суб'єктів господарювання. Види суб'єктів господарювання в Україні. Підприємства різних організаційно-правових форм. Фізичні особи-підприємці. Особливості діяльності суб'єктів малого, середнього та великого підприємництва. Вплив організаційно-правової форми, масштабів діяльності та системи оподаткування на процес формування цін. Тема 2. Теоретичні основи ціноутворення Економічна сутність ціни. Функції ціни. Система цін та їх класифікація. Структура ціни. Основні принципи ціноутворення. Внутрішні та зовнішні чинники формування ціни. Взаємозв'язок ціни, витрат, попиту, пропозиції та прибутку. Тема 3. Ціна в ринковій економіці і характеристика її видів Місце ціни у ринковому механізмі. Взаємодія попиту, пропозиції та ціни. Види цін за сферами обслуговування, способом встановлення, територією дії та іншими ознаками. Оптові, закупівельні та роздрібні ціни. Тарифи. Вільні та регульовані ціни. Цінова диференціація. Тема 4. Цінова політика і стратегія підприємства Сутність та цілі цінової політики підприємства. Етапи її формування. Цінові стратегії та умови їх застосування. Стратегії високих і низьких цін, проникнення на ринок, «зняття вершків», диференційованих та конкурентних цін. Цінові знижки та надбавки. Коригування цінової політики. Тема 5. Методи ціноутворення Класифікація методів ціноутворення. Витратні методи. Метод «витрати плюс». Ціноутворення на основі цільового прибутку. Ринкові методи. Орієнтація на попит і конкурентів. Параметричні методи. Вибір методу ціноутворення залежно від цілей підприємства та ринкових умов. Тема 6. Державне регулювання цін Необхідність і завдання державного регулювання цін. Прямі та непрямі методи державного впливу. Фіксовані та граничні ціни. Декларування зміни цін. Регулювання торговельних надбавок і тарифів. Контроль за додержанням державної дисципліни цін. Тема 7. Особливості ціноутворення в базових галузях економіки Галузева специфіка формування цін. Ціноутворення у промисловості, сільському господарстві, будівництві, транспорті та інших базових галузях. Структура галузевих витрат. Вплив технологічних, ресурсних і логістичних чинників на ціни. Тема 8. Особливості ціноутворення у сфері послуг Особливості послуги як об'єкта ціноутворення. Формування тарифів. Витрати у сфері послуг. Попит, якість та диференціація послуг як чинники ціноутворення. Ціноутворення у побутових, транспортних, освітніх, туристичних та інших послугах. Тема 9. Особливості ціноутворення на світовому ринку Поняття світової ціни. Види цін міжнародної торгівлі. Джерела інформації про світові ціни. Контрактні, біржові, аукціонні та довідкові ціни. Вплив валютного курсу, транспортних витрат, митних платежів та умов поставки на зовнішньоторговельну ціну. Тема 10. Особливості ціноутворення в електронній комерції та цифровій економіці Особливості формування цін у цифровому середовищі. Динамічне та персоналізоване ціноутворення. Цінові моделі електронних маркетплейсів. Використання великих даних та алгоритмів у ціноутворенні. Цінова прозорість і конкуренція в електронній торгівлі.
Інформаційне забезпечення	Основна література Бучнів М.М. Маркетингове ціноутворення : навчальний посібник / М.М. Бучнів. — Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. — 134 с.

	2. Ціни і ціноутворення : підручник / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т ; за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. – Харків : ПП Іванченка, 2024. – 446 с. 3. Ціноутворення [Текст] : підручник / П.В. Круш, О.І. Андрусь. – Київ : КПІ ім. І. Сікорського : Політехніка, 2019. – 292 с. <i>Допоміжна література:</i> 1. Битов, В. (2025). ЦІНОУТВОРЕННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СУСПІЛЬСТВА . Сталий розвиток економіки, (3 (54), 150-153. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-22 2. Перерва П.Г. Ціноутворення на міжнародному ринку: конспект лекцій [Електронний ресурс] / П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, О.П.Косенко, В.О.Матросова, В.М.Кобелев // Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021.- 39 с 3. Ціноутворення: теорія і застосування: методичні рекомендації з вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D7 Торгівля освітньої програми «Міжнародна комерція»/С. Газуда. Ужгород: УжНУ. 2025. 26 с.	
Матеріально-технічне забезпечення	Технічне та програмне забезпечення: мультимедійна та комп'ютерна техніка для демонстрації лекційного матеріалу, презентацій та виконання практичних завдань; стандартні офісні програми MS Word, MS Excel, MS PowerPoint; доступ до мережі Інтернет для пошуку та аналізу актуальної цінової інформації. Інформаційно-методичне забезпечення: силабус та робоча програма навчальної дисципліни; електронний конспект лекцій; презентаційні матеріали; методичні рекомендації до практичних занять, самостійної роботи та ІНДЗ; розрахункові, тестові та ситуаційні завдання. Електронне навчальне середовище: платформа дистанційного навчання коледжу, хмарні сервіси для спільної роботи, офіційні статистичні та інформаційні ресурси, електронні торговельні майданчики та інші відкриті джерела цінової інформації.	
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)		Ліганенко Ксенія Віталіївна викладач e-mail: menedzmentuk@gmail.com моб. тел. (Viber/Telegram): (067)-744-59-57